

294684 - İlgili madde uygulanmadığı halde, hayat sigortası koşulu ile borç/kredi almanın hükmü

Soru

Kamusal bir şirkette çalışıyorum, bu şirket bize araba ve ev gibi birkaç ihtiyaca yönelik bize borç vermektedir. Daha sonra faizsiz bir şekilde borcun tamamı ödeninceye kadar her ay maaşımızdan kesinti yapar. Ancak konuyla ilgili imzaladığımız sözleşmede hayat sigortası ile ilgili bir madde bulunmaktadır. Fakat bu madde uygulanmamaktadır. Böyle bir borçtan faydalanmanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Borçta faiz olmadığı müddetçe ev, araba vb. ihtiyaçların alımı için böyle bir borcu kullanmanın bir sakıncası yoktur. Ayrıca borç veren kişiye de sevap yazılmaktadır.

Fakat hayatı garantilemek caiz değildir. Zira bu durum haram olan bir konuya girmektir.

Daimi Fetva Kurulu fetvalarında şöyle geçmektedir: (8/15) hayat sigortası, ticari bir sigorta türü olmakla birlikte haramdır. Zira bunda belirsizlik ve aldanma mevcut olup başkalarının malını haram yollarda yemektir. Daha detaylı bilgi için [\(30740\)](#) Nolu sorunun cevabına bakınız.

“uygulanmamaktadır” sözünüze gelince; şayet siz hayat sigortası yaptırmadan borcu alabiliyorsanız borcu almanızda bir sakınca yoktur. Bu maddenin sözleşmede olmasının bir zararı yoktur. Çünkü yasak olan durum, bu tür sigortaya katılmanızdır. Şayet katılmaya zorlanmıyorsanız, bunda sakınca olmadığı gibi var olması olmaması gibidir. Bu madde uygulanmadığı takdirde sözleşmeye imza atmanın bir sakıncası yoktur.

Bu konuda Aişe Radiyallahu anha'dan rivayet edilen şu hadis delil olarak görülmektedir. Rasulullah

Sallallahu Aleyhi Vesellem Aişe'ye Berira'yla ilgili şöyle dedi: "O'nu satın al ve velayeti onlarda kalma şartını kabul et!, şüphesiz velayet azat edenin hakkıdır" Buyurdu. Sonra kalktı bir hutbe verdi. Allah'a hamd ve sena ettikten sonra şöyle devam etti: "Bir kısım insanlara ne oluyor da, Allah'ın kitabında olmayan şartları ileri sürüyorlar, filanı satın alıp azat et velayet de bende kalsın diyorlar. Allah'ın kitabı en doğru olanıdır." Allah'ın şartı şartların en itimad edilenidir. Allah'ın kitabında olmayan bütün şartlar, yüz şart da olsa bâtıldır. Allah'ın hükmü daha geçerlidir, Allah'ın şartı daha sağlamdır, velayet azan edenin hakkıdır." (Buhari 2168, Muslim 1504)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, Aişe Radiyallahu anha'nın uygulamayacağı batıl şartlarını kabul etmesine ruhsat vermiştir.

Şeyhulislam Rahimehullah şöyle dedi: "Bu olay ile ilgili üçüncü bir görüş öne sürülmektedir. Bu topluluk, koştukları şartın geçersiz olduğunu ve yasaklandığını bildikleri halde bu şartı koşmuşlar böylece şartın varlığı yokluğu gibi olarak görülmektedir.

Rasulullah, Aişe'ye onların koştukları şartın geçersiz olduğunu izah etmiştir. Zira onların şart talep etmeleri emir değil, sadece müşteriye şart koşma izni verilmesidir.

Sonuç olarak geçersiz şart, sözleşmeyi iptal etmez. Doğru görüş de budur. İbn Leyla ve başkaları bu görüşte oldukları gibi İmam Ahmed'in bir görüşü de bu yöndedir. (Mecmu el Fetava 29/338)

En iyisini Allah bilir.